

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

*Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи з дисципліни*

«КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ»

для студентів заочної форми навчання
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Миколаїв 2018

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Корпоративні фінанси» для студентів заочної форм навчання спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування./ Укладач: Гривківська С.М., Рудь І.Ю. – Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. – 16 с.

Рецензенти:

Огієнко А. В., доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Ужва А. М., доцент кафедри обліку та оподаткування

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів та кредиту, протокол № 9 від 25.04.2018 р.

Рекомендовано навчально-методичною комісією факультету економіки, протокол № 10 від 14.05. 2018 р.

© Рудь І.Ю., 2018

© МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2018

ЗМІСТ

Вступ	4
Методичні рекомендації щодо виконання контрольної роботи	5
Критерії оцінювання	15
Довідкова література	16

ВСТУП

Корпоративні фінанси – наука про управління процесами, пов'язаними з формуванням та використанням грошових фондів, забезпеченням кругообігу коштів у відтворювальному процесі у корпораціях. Корпоративні фінанси передбачають розробку методів для досягнення певних цілей, що корпорація ставить перед собою, кінцевою з яких є забезпечення стійкого фінансового стану, а також збільшення ринкового курсу акцій.

Мета вивчення курсу – оволодіння студентами базовими знаннями з теорії і практики управління фінансами господарюючих суб'єктів корпоративного типу, що включає розробку та вибір критеріїв для прийняття правильних фінансових рішень, а також практичне використання цих критеріїв з урахуванням конкретних умов діяльності.

Завдання курсу:

ознайомлення із сутністю фінансової діяльності корпорацій з урахуванням сучасних економічних теорій;

правильне застосування методичного інструментарію управління фінансами корпорацій;

вміле застосування системного підходу до управління операційною, фінансовою, інвестиційною діяльністю корпорацій;

вміле вирішування проблем довгострокового фінансування, організації самофінансування, раціональної структури капіталу, що використовується у корпораціях;

правильне складання фінансового плану, вибір дивідендної політики, матриці фінансової стратегії, управління елементами оборотного капіталу корпорацій;

здобуття навичок щодо визначення вартості грошових потоків у часі, оцінки фінансових ризиків, застосування інструментів антикризового управління.

Вивчення курсу базується на фундаментальній підготовці студентів з таких дисциплін: «Фінанси», «Гроші та кредит», «Бухгалтерський облік», «Фінанси підприємств», «Фінансовий аналіз», «Страховання». При вивченні курсу необхідно постійно проводити моніторинг законодавчої бази з питань фінансової, інвестиційної, зовнішньоекономічної діяльності корпорацій, формування його стратегії й тактики, економічних зв'язків держави, галузі, підприємства, передбачених розрахунків і кредитування та ін.

У результаті вивчення курсу студент має отримати глибокі знання з управління фінансами корпорацій в умовах ринкової економіки, навички виконання основних функцій фінансового менеджера, прийняття оптимальних фінансових рішень, розвинути здібності до самостійного творчого мислення.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ **ЩОДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ**

Після вивчення курсу «Корпоративні фінанси» студенти заочного відділення виконують одну контрольну роботу.

Контрольна робота складається з двох частин: теоретичної (два питання) і практичної (задача).

Зміст завдання для контрольної роботи кожен студент обирає індивідуально у відповідності з останньою цифрою номера залікової книжки студента.

Перед тим, як приступити до виконання контрольної роботи, необхідно уважно вивчити рекомендовану літературу за темами програми курсу (перелік тем наведений нижче).

Відповідаючи на теоретичні питання, не слід переписувати окремі сторінки із літературних джерел. У випадку цитування вказується джерело: прізвище автора, назва роботи, місце і рік видання, видавництво, сторінки.

При виконанні практичних завдань (задач) слід виконати необхідні розрахунки і привести відповідні пояснення та висновки.

Контрольна робота повинна бути виконана охайно, грамотно, без скорочення слів.

У заключній частині роботи наводиться список використаної літератури в такій послідовності: закони України, нормативні документи, навчальна література.

У кінці роботи студент ставить дату виконання і свій підпис.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

1 варіант.

1. Управління фінансами корпорацій.
2. Роль фінансового ринку в злиттях та поглинаннях.

2 варіант.

1. Правовий статус корпорації.
2. Місце корпорацій на фінансовому ринку як його суб'єкта.

3 варіант.

1. Фінансове зовнішнє середовище, його вплив на політику корпорацій.
2. Процес приватизації державної власності в країнах з розвинутою економікою.

4 варіант.

1. Сутність та функції корпоративних фінансів.
2. Види міжнародних корпорацій і їхні відмітні риси.

5 варіант.

1. Взаємовідносини корпорацій з іншими економічними суб'єктами.
2. Основні методи аналізу фінансової звітності корпорацій.

6 варіант.

1. Джерела правового регулювання діяльності корпорацій в романо – германському та англосаксонському праві.
2. Особливості фінансової звітності корпорацій.

7 варіант.

1. Характеристика холдингів в офшорних зонах.
2. Основні особливості розвитку транснаціональних корпорацій і напрямку їхньої діяльності.

8 варіант.

1. Розвиток законодавства про корпорації в країнах з розвинутою економікою.
2. Роль транснаціональних корпорацій у світогосподарських зв'язках

9 варіант.

1. Кредитна політика корпорацій.
2. Методи оподаткування корпорацій.

10 варіант.

1. Дивідендна політика та курс акцій корпорацій.
2. Особливості фінансової звітності корпорацій.

11 варіант.

1. ТНК як різновид міжнародної компанії.
2. Планування виробничої та фінансової діяльності корпорацій.

12 варіант.

1. Ознаки і сутність ТНК.
2. Касовий бюджет корпорацій.

13 варіант.

1. Причини виникнення і розвитку ТНК
2. Оцінка фінансових показників корпорації.

14 варіант.

1. Типи і структура корпорацій в економічній діяльності міжнародного рівня
2. Вартість капіталу та фінанси корпорацій.

15 варіант.

1. Методи банківського кредитування оборотного капіталу корпорацій.
2. Значення ринку акцій для розвитку нових високотехнологічних виробництв.

16 варіант.

1. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу.
2. Сутність і види джерел короткострокового фінансування корпорацій.

17 варіант.

1. Емісія комерційних паперів.
2. Регулювання ринку капіталів.

18 варіант.

1. Методи розміщення корпоративних цінних паперів.
2. Основні етапи розвитку сучасної теорії ринку капіталів.

19 варіант.

1. Корпорації на позабіржовому ринку цінних паперів.
2. Розвиток теорії хаосу і невизначеності на ринку капіталу.

20 варіант.

1. Випуск акцій, пов'язаних із приватизацією.
2. Біржовий ринок облігацій.

21 варіант.

1. Міжнародне регулювання фінансового ринку.
2. Виникнення і розвиток гіпотези ефективного ринку.

22 варіант.

1. «Золоте правило» балансу.
2. Короткострокове та довгострокове фінансове планування.

23 варіант.

1. Основні групи коефіцієнтів для оцінювання фінансового стану корпорацій.
2. Методи обліку товарно-матеріальних запасів FIFO та LIFO.

24 варіант.

1. Склад фінансової звітності корпорації.
2. Біржовий ринок акцій.

25 варіант.

1. Управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів.
2. Офшорний бізнес, створення оперативно-холдингових компаній.

26 варіант.

1. Основні етапи розвитку сучасної теорії ринку капіталів.
2. Роль транснаціональних корпорацій у світогосподарських зв'язках.

27 варіант.

1. Сутність та функції фінансів зарубіжних корпорацій.
2. Оцінювання акцій корпорацій.

28 варіант.

1. Типи транснаціональних корпорацій.
2. Оцінювання облігацій.

29 варіант.

1. Розвиток законодавства про корпорації в країнах з розвинутою економікою.
2. Сутність бюджетування капітальних вкладень.

30 варіант.

1. Управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів корпорації.
2. Основні групи коефіцієнтів для оцінювання фінансового стану корпорацій.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

1. Задача.

Розрахувати середньозважену вартість капіталу за даними, що наведені в табл.1:

Таблиця 1

Вихідні дані для рішення задачі

Найменування джерела коштів	Середня вартість даного джерела коштів	Питома вага даного джерела коштів у пасиві
Привілейовані акції	60	0,1
Прості акції і нерозподілений прибуток	80	0,5
Позичені кошти, включаючи кредиторську заборгованість	50	0,4

2. Задача.

Визначити долю сплачених дивідендів акціонерним товариством, якщо:

сума сплачених дивідендів – 300 000 грн.;

чистий прибуток – 600 000 грн.

3. Задача.

Визначити норму дивіденду на одну акцію, якщо відомо:

сума сплачених дивідендів – 300 000 грн.;

статутний фонд – 1 800 000 грн.;

проста акція номіналом – 10 грн.;

ринкова вартість однієї акції – 11 грн.

4. Задача.

Позика у розмірі 80 000 грн. видана на півроку по простій ставці 23% річних. Визначити наращену суму.

5. Задача.

Визначити сучасне значення суми 130 000 грн., яка буде сплачена через два роки, при використанні складної облікової ставки 20% річних.

6. Задача.

Компанія позичила 60 000 грн. під 20% річних. Необхідно розрахуватися протягом 1 року.

- а) який прибуток отримає компанія за час позики?;
- б) чому дорівнює ефективна процентна ставка?

7. Задача.

Визначити сучасну (поточну, теперішню, приведену) величину суми 100 000 грн., яка буде сплачена через три роки, при використанні ставки складних відсотків 27% річних.

8. Задача.

Сертифікат номінальною вартістю 26 000 грн. виданий на 200 днів (рік високосний) з погашенням по 30 000 грн. Визначити доходність сертифіката у вигляді простої ставки позикового відсотка.

9. Задача.

Строк сплати по борговому зобов'язанню – півроку, облікова ставка дорівнює 22 %. Яка дохідність даної операції виміряна у вигляді простої ставки позикового (ссудного) відсотка?

10. Задача.

Розрахувати ефективну ставку складних відсотків, якщо номінальна ставка дорівнює 24 % і нарахування відсотків відбувається щомісяця.

11. Задача.

При видачі кредиту повинна бути забезпечена реальна дохідність операції, яка визначається обліковою ставкою 6 % річних. Кредит видається на півроку, за які припустимий індекс інфляції буде становити 1,18. Розрахувати значення облікової ставки, яка компенсує збитки від інфляції.

12. Задача.

Ліквідаційна вартість підприємства становить 403 млрд. грн.. Прогнозний середньорічний чистий грошовий потік – 540 млн. грн., середньозважена вартість

капіталу становить 12 %. Визначте економічну вартість підприємства. Що найбільш вигідне: ліквідація чи реорганізація?

13. Задача.

Ліквідаційна вартість підприємства, справа про банкрутство якого розглядається у суді, оцінена в 5,3 млн. грн. У разі реорганізації прогнозується отримання 0,5 млн. грн. чистих грошових потоків щорічно. Середньозважена вартість капіталу становить 10 %. Суд збирається прийняти рішення про ліквідацію підприємства. Чи буде це рішення правильне у фінансовому відношенні?

14. Задача.

Підприємство має 1 000 застарілих деталей для комп'ютерів, придбаних раніше за 200 000 грн. Що найбільш вигідно: обробити деталі з затратами 40 000 грн. і продати їх за 64 000 грн., або продати їх за 17 000 грн. без всякої обробки?

15. Задача.

Визначити прибутковість однієї акції, якщо відомо:

чистий прибуток - 630 000 грн.;

статутний фонд – 1 800 000 грн.;

проста акція (номінал 10 грн.)

16. Задача.

Фірма „Атлас” випускає тенти на автомобілі. Змінні виробничі затрати – 120 грн./шт. Змінні затрати на збут – 14 грн./шт. (віднесені на собівартість одиниці продукції пропорційно трудозатратам). Середні постійні затрати – 8 грн./шт. У теперішній час фірма випускає 10 000 тентів за ціною 200 грн./шт. щорічно.

Надійшла пропозиція про покупку 1 000 тентів за ціною 140 грн./шт.

Чи слід приймати дану пропозицію?

17. Задача.

Еластичність попиту від цін на продукцію підприємства „Хладопром” дорівнює 1,75. Визначити наслідки зниження ціни на 1 грн., якщо до цього зниження обсяг реалізації становив 10 000 шт. за ціною 1705 грн./шт., а загальні витрати дорівнювали 100 000 грн. (у тому числі постійні – 20 000 грн.) на увесь обсяг вироб-

ництва.

18. Задача.

Фірма має баланс, який подано в табл. 2:

Таблиця 2

Вихідні дані для рішення задачі

АКТИВ	Тис. грн.	ПАСИВ	Тис. грн.
Грошові кошти	30,0	Кредиторська заборгованість	30,0
Дебіторська заборгованість		Заборгованість по зарплаті	20,0
Товарно-матеріальні цінності	60,0	Податки в бюджет	60,0
Необоротні активи		Довгострокові кредити	260,0
	100,0	Статутний капітал	470,0
	810,0	Нерозподілений прибуток	160,0
БАЛАНС	1000,0	БАЛАНС	1000,0

Визначити чистий оборотний капітал.

19. Задача.

Визначте дохідність однієї акції з урахуванням курсової вартості акції, маючи наступні дані:

сума сплачених дивідендів – 300 000 грн.;

статутний фонд – 1 800 000 грн.;

проста акція номіналом – 10 грн.;

вартість покупки однієї акції – 11 грн.;

вартість продажу однієї акції – 16 грн.

20. Задача.

Визначити просту ставку відсотків, за якою первісний капітал у розмірі 24 000 грн. зросте до 30 000 грн. через півроку.

21. Задача.

Підприємство „Зубр” спеціалізується на виробництві меблів. Основні види продукції: книжкові шафи, набори дачних меблів і набори кухонних меблів. За-

трати на виготовлення та доход від реалізації за кожним видом продукції наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Вихідні дані для рішення задачі

Показник	Шафи книжкові	Меблі дачні	Меблі кухонні	Усього
Прямі затрати	91,5	66,5	88,5	246,5
Інші затрати	20,0	57,0	87,0	164
Дохід від реалізації	148,5	138,0	170,0	456,5

Виберіть найбільш рентабельний вид продукції.

22. Задача

Визначте період нарахування, за яким первісний капітал у розмірі 25 000 грн. виросте до 40 000 грн., якщо використовується проста ставка відсотків 28 % річних.

23. Задача.

Кредит видається під просту ставку 26 % річних на 230 днів. Розрахувати суму, яку отримає позичальник, і суму відсоткових коштів, якщо треба повернути 36 000 грн.

24. Задача.

Визначити долю сплачених дивідендів акціонерним товариством, якщо:
сума сплачених дивідендів – 300 000 грн.;
чистий прибуток – 600 000 грн.

25. Задача.

Визначити норму дивіденду на одну акцію, якщо відомо:
сума сплачених дивідендів – 300 000 грн.;
статутний фонд – 1 800 000 грн.;
проста акція номіналом – 10 грн.;
ринкова вартість однієї акції – 11 грн.

26. Задача.

Позика у розмірі 80 000 грн. видана на півроку по простій ставці 23% річних. Визначити наращену суму.

27. Задача.

Визначити сучасне значення суми 130 000 грн., яка буде сплачена через два роки, при використанні складної облікової ставки 20% річних.

28. Задача.

Компанія позичила 60 000 грн. під 20% річних. Необхідно розрахуватися протягом 1 року.

Розрахуйте: а) який прибуток отримає компанія за час позики?;

б) чому дорівнює ефективна процентна ставка?

29. Задача.

Фірма „Атлас” випускає тенти на автомобілі. Змінні виробничі затрати – 120 грн./шт. Змінні затрати на збут – 14 грн./шт. (віднесені на собівартість одиниці продукції пропорційно трудозатратам). Середні постійні затрати – 8 грн./шт. У теперішній час фірма випускає 10 000 тентів за ціною 200 грн./шт. щорічно.

Надійшла пропозиція про покупку 1 000 тентів за ціною 140 грн./шт.

Чи слід приймати дану пропозицію?

30. Задача.

Фірма має баланс, який подано в табл.

Вихідні дані для рішення задачі

АКТИВ	Тис. грн.	ПАСИВ	Тис. грн.
Грошові кошти	30,0	Кредиторська заборгованість	30,0
Дебіторська заборгованість		Заборгованість по зарплаті	20,0
Товарно-матеріальні цінності	60,0	Податки в бюджет	60,0
Необоротні активи		Довгострокові кредити	260,0
	100,0	Статутний капітал	470,0
	810,0	Нерозподілений прибуток	160,0
БАЛАНС	1000,0	БАЛАНС	1000,0

Визначити чистий оборотний капітал корпорації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Практичні завдання (розрахункова частина)	5	Розрахунок задачі виконано правильно та за усіма показниками. Вірно застосовано формули. Зроблено якісний аналіз результатів. Аналіз детальний та послідовний. Зроблені обґрунтовані висновки.
	4	Розрахунки задачі виконано правильно та за усіма показниками. Вірно застосовано формули. Зроблено поверховий якісний аналіз усіх показників. Проведено недостатньо обґрунтовані висновки. Робота написана грамотно з використанням професійних термінів.
	3	Розрахунки виконані з деякими помилками чи проведені не за усіма показниками. Якісний аналіз показників поверховий. Відсутні обґрунтовані висновки.
	1-2	Є грубі помилки у подачі формул та в розв'язку задачі.
Усний захист теоретичної частини (за вибором студента)	1-2	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить грубі помилки.
	3	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення.
	4	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу.
	5	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу.
Максимальна кількість балів (оцінка)	10	Примітка: шкала оцінювання розробляється викладачем самостійно відповідно до вагомості роз'язку роботи у поточному контролі знань студентів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Борщ Л. М. Інвестування: теорія і практика / Л. М. Борщ, С. В. Герасимова. – К. : Знання, 2007. – 685 с.
2. Гончаров А. Б. Інвестування : навч. посіб. / А. Б. Гончаров. – Х. : ІНЖЕК, 2004. – 240 с.
3. Гриньова В. М. Інвестування : навч. посібн. / В. М. Гриньова. – Х. : ВД "Інжек", 2003. – 320 с.
4. Данілов О. Д. Інвестування : навч. посібн. / О. Д. Данілов, Г. М. Івашина, О. Г. Чумаченко. – Ірпінь, 2009. – 377 с.

Допоміжна

1. Бланк А. И. Основы финансового менеджмента: В 2 т. - К., 1999. – 1123 с.
2. Брігхем Е. Основы фінансового менеджменту: Пер. з англ. - К.: Молодь, 1997. - 1000 с.
3. Вінник О. М., Щербина В. С. Акціонерне право: Навч. посіб. / За ред. проф. В. С. Щербина. - К.: Атіка, 2000. - 544 с.
4. Грідчина М. В. Корпоративні фінанси: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2002. - 232 с.
5. Грідчина М. В. Управління фінансами акціонерних товариств: Навч. посіб. - К.: А.С.К., 2005. - 384 с.
6. Кибенко Е. Р. Корпоративное право: Учеб. пособие. - Харьков: Эспада, 1999. - 480 с.
7. Мендрул О. Г., Шевчук І. А. Ринок цінних паперів. - К.: Вид-во КНЕУ, 1998. — 152 с.
8. Мишкін Фредерік С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків: Пер. с англ. - К.: Основи, 1998. - 965 с.
9. Суторміна В. М., Федосов В. М., Рязанова Н. С. Фінанси зарубіжних корпорацій: Навч. посіб. - К.: Либідь, 1993. - 247 с.
10. У пошуках кращого директора: корпоративне управління в перехідній та ринковій економіках: Пер. з англ. - К.: Основи, 1996. - 189 с.
11. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. - К.: Знання-Прес, 2002. - 535 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок” // Уряд. кур’єр. - 2006. - № 75. - 19 квіт.
2. Закон України “Про акціонерні товариства” // Уряд. кур’єр. - 2008. - № 202. - 29 жовт.
3. Закон України “Про приватизацію майна державних підприємств” // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 24.
4. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” // Все про бухгалтерський облік. - 2000. - № 11.
5. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 28.11.96 // Уряд. кур’єр. - 1996. - № 223–224.

6. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.01 // Уряд. кур’єр. - 2001. - № 154. – 29 серп.
7. Закон України “Про холдингові компанії в Україні” від 15.03.06 // Уряд. кур’єр. - 2006. - № 73–74. - 18 квіт.
8. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)” від 15.03.01 // Уряд. кур’єр. — 2001. — № 74. - 25 квіт.
9. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 05.04.01 // Уряд. кур’єр. - 2001. - № 78. - 4 трав.
10. Про корпоратизацію підприємств: Указ Президента України від 15.06.93 № 210.
11. Про холдингові компанії, які створюються в процесі корпоратизації і приватизації: Указ Президента України від 11.05.94 // Уряд. кур’єр. - 1994. - № 76–77.
12. Про управління державними корпоративними правами: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2000 № 791. 14. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку // Все про бухгалтерський облік. - 2000. - № 11. - С. 65–101.
13. Національний стандарт № 1 “Загальні засади оцінки майна і майнових прав”: Постанова КМУ від 10.09.03 № 1440.